

Významnost faktorů dosažené úrovně přírodovědné gramotnosti

Faktor	Úspěšnost žáka v testu přírodovědné gramotnosti	Známka žáka z přírodovědných předmětů
Pohlaví žáka (dívka)	Bez vztahu	Negativní vztah
Status žáka se SVP (ano)	Negativní vztah	Pozitivní vztah
Studovaný obor žáka (obory K)	Pozitivní vztah	Negativní vztah
Oblíbenost školy (ano)	Pozitivní vztah	Negativní vztah
Postoje žáků ke změnám výuky	- Pozitivní vztah častějšího zařazení praktické výuky - Negativní vztah redukce množství učiva - Negativní vztah pomalejšího tempa výuky	- Negativní vztah častějšího zařazení praktické výuky - Pozitivní vztah redukce množství učiva - Pozitivní vztah pomalejšího tempa výuky
Zřizovatel školy (veřejný)	Bez vztahu	Pozitivní vztah
Velikost školy	Pozitivní vztah	Negativní vztah
Socioekonomické podmínky (horší)	Negativní vztah	Pozitivní vztah

Na úrovni školy dosáhli vyšší úspěšnosti v testu přírodovědné gramotnosti i lepších známek z přírodovědných předmětů na vysvědčení žáci větších škol a žáci škol s lepšími socioekonomickými charakteristikami lokality, v níž se nacházejí. V prvním případě se mohou projevit výhody větších škol (např. možnosti personálního a materiálního zajištění výuky, prestiž škol), zatímco ve druhém případě se objevuje často pozorovaný poznatek o stabilitě negativního vlivu socioekonomického znevýhodnění v prostoru i čase. V mezikrajském srovnání nebyly zaznamenány významné rozdíly ve výsledcích žáků. Konečně hodnocení úspěšnosti žáků v testu přírodovědné gramotnosti neukázalo na existenci významných rozdílů mezi žáky veřejných a neveřejných škol, žáci neveřejných škol však dosáhli lepších známek z přírodovědných předmětů na vysvědčení.

V testu přírodovědné gramotnosti dosáhli vyšší úspěšnosti ti žáci, kteří vyjádřili svůj zájem o změnu výuky přírodovědných předmětů ve směru posilování prakticky orientované výuky. Tento poznatek je možné vnímat jako argument pro strategie výuky především žáků s vyšší úrovní přírodovědné gramotnosti (a rovněž s lepší známkou z přírodovědných předmětů), a to rovněž v kontextu skutečnosti, že více než polovina žáků by tento posun výuky přírodovědných předmětů přivítala. Naopak nižší úrovně přírodovědné gramotnosti (a rovněž horší známky z přírodovědných předmětů) dosáhli žáci, kteří by ve výuce přírodovědných předmětů preferovali snížení množství probírané látky, respektive pomalejší tempo výkladu. I tuto skutečnost je žádoucí vzít do úvahy ve vzdělávacích strategiích učitelů. Konečně za pozornost stojí, že zájem žáka o posilování formativního hodnocení učitele nevykazuje významný vztah k dosažené úrovni přírodovědné gramotnosti ani ke známkám z přírodovědných předmětů – zájem o využití formativního hodnocení je tak deklarován jak žáky s nižší, tak žáky s vyšší úrovní přírodovědné gramotnosti.

4.3

Faktory úrovně přírodovědné gramotnosti žáků – srovnání škol

Pro hodnocení významu vybraných faktorů rozvoje přírodovědné gramotnosti žáků na 2. stupni základních škol byl dále použit postup založený na porovnání charakteristik dvou skupin škol, které byly navštíveny během tematické prezenční inspekční činnosti ve